

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: V. H. V., zastoupeného Mgr. Markem Sedlákem, advokátem v Brně, Příkop 8, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2003, čj. OAM-3038/VL-11-P17-2002, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 7. 2005, čj. 30 Az 4/2004 - 21,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 7. 2005, čj. 30 Az 4/2004 - 21, se zrušuje.**
- II. Žaloba se odmítá.**
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 12. 2003, čj. OAM-3038/VL-11-P17-2002, nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný současně rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové. V žalobě uvedl, že v předcházejícím řízení o udělení azylu v České republice byl zkrácen na svých právech, a proto napadá předmětné rozhodnutí v plném rozsahu; dále parafrázoval některá ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a zákona o azylu, která měla být správním orgánem porušena. Pokud jde o skutkové důvody, na jejichž základě tvrdí

porušení zákona, odkázal na spisový materiál, který se vztahuje k jeho žádosti o udělení azylu.

Krajský soud v Hradci Králové žalobu zamítl, neboť dospěl k závěru, že v řízení před žalovaným nedošlo k žádnému porušení ustanovení o řízení, skutková zjištění, z nichž rozhodnutí žalovaného vycházelo, byla dostatečná a právní závěr žalovaného vyjádřený v rozhodnutí je v souladu se zákonem.

Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností a požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Z obsahu kasační stížnosti a jejího doplnění ze dne 29. 8. 2005 vyplývá, že stěžovatel namítl nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Tvrdí, že mu měl být pro odůvodněný strach z pronásledování udělen azyl podle § 12 zákona o azylu. Nezákonnost rozhodnutí krajského soudu spatřuje také ve vztahu k neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Stěžovatel dále namítl vady řízení před správním orgánem [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], žalovaný řádně neodůvodnil své rozhodnutí, zejména ve vztahu k výroku o neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

Žalovaný poukázal na vady kasační stížnosti spočívající v absenci kasačního důvodu. Dále popřel oprávněnost podané kasační stížnosti a odkázal na správní spis. Navrhl odmítnutí kasační stížnosti pro neodstraněné vady podání nebo její zamítnutí a nepřiznání odkladného účinku pro nedůvodnost.

Podle § 106 odst. 1 s. ř. s. musí kasační stížnost kromě obecných náležitostí podání obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno; ustanovení § 37 s. ř. s. platí obdobně. Včas podaná kasační stížnost žádný stížní důvod neobsahovala, zástupce stěžovatele pouze uvedl, že kasační stížnost zdůvodní ve lhůtě 14 dnů poté, kdy mu stěžovatel předloží písemnosti. Krajský soud měl tedy podle § 106 odst. 3 s. ř. s. povinnost vyzvat stěžovatele k odstranění vad kasační stížnosti. Stěžovatel však sám, aniž byl soudem vyzván, podáním ze dne 29. 8. 2005 kasační stížnost doplnil, a Nejvyšší správní soud k doplnění přihlížel.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl přitom k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku; takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační

stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti. Shledal přitom vady uvedené v odstavci 3 citovaného ustanovení, k nimž musel přihlídnout z úřední povinnosti, v řízení před krajským soudem chyběly podmínky řízení [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.].

Nejvyšší správní soud o věci uvážil takto:

Podle ustanovení § 71 odst. 1 s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3 s. ř. s.) obsahovat označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známy, označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést a návrh výroku rozsudku. Podle věty třetí odstavce 2 tohoto ustanovení může žalobce rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby.

Ve smyslu ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je žalobce povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen uvést svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Líčení skutkových okolností přitom nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, ale musí být individualizovaným, a tedy od jiných skutkových okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Právní náhled na věc nemůže být toliko obecným odkazem na určitá ustanovení zákona a na práva či povinnosti v nich stanovené, ale musí aplikovatelné právní normy subsumovat pod vylíčená skutková tvrzení a obsahovat konkrétní - o tyto skutkové okolnosti se opírající, právní výtky, tj. tvrzení o porušení práva. Akceptace podobných nedostatků žalobních bodů by ve svém důsledku vedla k popření povinnosti žalobní body označit. Tato argumentace vychází mj. z právního názoru vyjádřeného v rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 - 58¹.

Pokud žaloba žádný žalobní bod neobsahuje, může být sice tento nedostatek podmínek řízení zhojen, nicméně jen v zákonné lhůtě pro podání žaloby (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2005, čj. 8 Azs 52/2005 - 56², a ze dne 22. 4. 2004, čj. 6 Azs 22/2004 - 42³).

¹ <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=5301>

² <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=3867>

³ <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=5238>

Žalobce v žalobě uvedl, že v předcházejícím řízení o udělení azylu v České republice byl zkrácen na svých právech, a proto napadá předmětné rozhodnutí v rozsahu výroků, kterými mu žalovaný neudělil azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a nevztáhl na něj překážku vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu; dále parafrázoval některá ustanovení správního řádu a zákona o azylu, která měla být správním orgánem porušena. Pokud jde o skutkové důvody, na jejichž základě tvrdí porušení zákona, odkázal na spisový materiál, který se vztahuje k jeho žádosti o udělení azylu. V žalobě zcela absentují jakákoli konkrétní skutková tvrzení o nezákonnostech a rovněž právní výtky, neboť citovaná ustanovení zákona nejsou jakkoli subsumována na konkrétní skutková tvrzení.

Žaloba tedy žádný žalobní bod neobsahovala a tento nedostatek podmínek řízení nebyl v zákonné lhůtě, ani po jejím uplynutí, odstraněn.

Nejvyšší správní soud dodává, že není dána zákonná povinnost soudu v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, vyzývat žalobce k odstranění vad ve smyslu ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by zjevně odporovala zmíněné zásadě dispoziční a rovněž zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je tento typ řízení koncipován (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2003, čj. 2 Azs 9/2003 - 40⁴). I kdyby Nejvyšší správní soud připustil povinnost soudu vyzvat žalobce k odstranění vad podání, nemohlo by to zvrátit jeho závěry v posuzované věci. Uplynutím lhůty pro podání žaloby se absentující žalobní body staly neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení. Lhůta pro podání žaloby je přitom lhůtou zákonnou, kterou soud svým rozhodnutím nemůže prodloužit.

Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že Krajský soud v Hradci Králové měl poté, co uplynula zákonem stanovená lhůta pro podání žaloby, žalobu stěžovatele odmítnout podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatek podmínek řízení. Jestliže tedy krajský soud o žalobě proti rozhodnutí žalovaného rozhodl věcně, pochybil, neboť v posuzované věci nebyly splněny podmínky řízení (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2005, čj. 7 Azs 294/2004 - 41⁵, a ze dne 20. 2. 2005, čj. 8 Azs 172/2005 - 50⁶). Nejvyšší správní soud k této skutečnosti přihlédl z úřední povinnosti, tedy bez ohledu na to, že tato námitka nebyla stěžovatelem v kasační stížnosti vznesena [§ 109 odst. 3 s. ř. s.].

S ohledem na shora uvedené odůvodnění již neměl Nejvyšší správní soud důvod přezkoumávat napadený rozsudek v rozsahu stížních bodů.

Jelikož v řízení vyšla najevo vada, k níž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud napadený rozsudek podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil. S ohledem na dikci ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. věty první za středníkem, rozhodl Nejvyšší správní soud současně o odmítnutí žaloby stěžovatele podle ustanovení § 46 odst. a) s. ř. s., neboť v posuzované věci nebyly splněny podmínky řízení.

⁴ <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=5263>

⁵ <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=4116>

⁶ <http://www.nssoud.cz/anonym.php?ID=5931>

V souladu s ustanovením § 110 odst. 2 věty druhé s. ř. s. rozhodl Nejvyšší správní soud i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu